МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр-кт Берестейський, 10, м. Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E-mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Керівникам департаментів (управлінь) освіти і науки обласних, Київської міської військових адміністрацій

Про забезпечення виконання наказу МОН від 02 жовтня 2023 року № 1183

Відповідно до Порядку проведення конкурсного відбору підручників (крім електронних) та посібників для здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 21 вересня 2021 року № 1001 (зі змінами), зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 11 листопада 2021 року за № 1483/37105 (далі – Порядок), на виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 02 жовтня 2023 року № 1183 «Про проведення конкурсного відбору посібників для здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників у 2023-2024 роках (1 клас)» та з метою організації прозорого вибору закладами загальної середньої освіти посібників для 1 класу Нової української школи, що можуть видаватися за кошти державного бюджету:

заклади загальної середньої освіти здійснюють вибір посібників і передають результати вибору в електронній формі до органів управління у сфері освіти територіальних громад, яким вони підпорядковані, ***з 18 до 25 грудня 2023 року***;

органи у сфері освіти територіальних громад узагальнюють результати вибору, здійснені підпорядкованими їм закладами освіти, та надсилають узагальнені результати вибору до відповідного департаменту (управління) освіти і науки обласних, Київської міської військових адміністрацій (далі – ДОН) у порядку, встановленому законодавством, ***26 грудня 2023 року***;

ДОН узагальнюють результати вибору органів управління у сфері освіти територіальних громад та надсилають узагальнені результати вибору до Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» (далі – ІМЗО) у порядку, встановленому законодавством, ***з 27 до 28 грудня 2023 року***.

Надсилаємо інструктивно-методичні матеріали для здійснення вибору закладами освіти посібників з кожної назви посібника у комплекті з проєктом [illegible]світи (додаток 1).

МОН № 1/18679-23 від 27.11.2023

Підписав: Сташків Андрій Борисович
Сертифікат: 3FAA9288358EC003040000005BA23600559BB900
Дійсний: з 25.05.2023 0:00:00 по 24.05.2025 23:59:59

Привертаємо увагу керівників органів управління у сфері освіти та закладів освіти, що кількість посібників для здобувачів освіти має збігатися з кількістю учнів у відповідних класах.

Просимо посилити контроль за визначенням потреби у посібниках, а також призначити відповідальну особу за забезпеченням виконання вищезазначеного наказу в ДОН. Інформацію про відповідальну особу за формою, що наведено в додатку 4, необхідно надіслати ***до 10 грудня 2023 року*** до ІМЗО на електронну адресу: 2018.imzo@gmail.com.

Додатки:

1. Інструктивно-методичні матеріали для здійснення вибору закладами освіти посібників з кожної назви посібника у комплекті з проєктом обкладинки для 1 класу закладів загальної середньої освіти на 6 стор.
2. Графік онлайн-презентацій авторських концепцій посібників, поданих на конкурсний відбір посібників для здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників у 2023-2024 роках (1 клас) на 1 стор.
3. Зразок оформлення результатів вибору посібників для 1 класу закладів загальної середньої освіти у комплекті з проєктом обкладинки на 1 стор.
4. Зразок надання інформації про відповідальну особу в ДОН за забезпечення виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 02 жовтня 2023 року № 1183 на 1 стор.

Заступник Міністра Андрій СТАШКІВ

Олена ХОМЕНКО, 481-47-62,
Олена ДУБОВИК, 248-30-60

Додаток 1
до листа Міністерства освіти і науки України
від _____. 2023 № _____

Інструктивно-методичні матеріали
для здійснення вибору закладами освіти посібників
з кожної назви посібника у комплекті з проєктом обкладинки
для 1 класу закладів загальної середньої освіти

Конкурсний відбір посібників для здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників у 2023-2024 роках (1 клас) (далі – Конкурс) здійснюються з метою забезпечення здобувачів загальної середньої освіти і педагогічних працівників новим поколінням посібників для Нової української школи з предметів вивчення та інтегрованих курсів згідно з переліком, який затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 02 жовтня 2023 року № 1183.

Відповідно до Порядку проведення конкурсного відбору підручників (крім електронних) та посібників для здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 21 вересня 2021 року № 1001, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 11 листопада 2021 року за № 1483/37105 (далі – Порядок), зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 17 травня 2022 року № 449, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 19 травня 2022 року за № 535/37871, на І етапі до проведення Конкурсу долучаються заклади загальної середньої освіти (далі – ЗЗСО).

Електронні версії оригінал-макетів посібників, яким надано відповідний гриф МОН, розміщуватимуться в Електронній бібліотеці Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» (далі – ІМЗО) у вільному доступі за покликанням: **lib.imzo.gov.ua** ***з 08 грудня 2023 року.***

Для організованого проведення вибору закладами освіти посібників органам управління у сфері освіти необхідно забезпечити ознайомлення педагогічних працівників ЗЗСО з електронними версіями оригінал-макетів посібників, які братимуть участь у І етапі Конкурсу, та заповнення ними спеціальної форми вибору (додаток 3).

Радимо керівникам ЗЗСО провести у закладах освіти наради, на яких ознайомити членів педагогічного колективу з метою і завданнями щодо вибору посібників.

Педагогічні працівники ЗЗСО з 08 до 25 грудня 2023 року ознайомлюються з електронними версіями оригінал-макетів посібників.

З метою всебічного ознайомлення педагогічної громадськості з новоствореними посібниками для 1 класу ІМЗО організовує такі заходи:

з 11 до 15 грудня 2023 року учасниками Конкурсу проводитимуться онлайн-презентації авторських концепцій їхніх посібників (графік презентацій

наведено у додатку 2) на youtube-сторінці ІМЗО (https://www.youtube.com/channel/UCb99utEiwpGkESp19mxAfdg);

з 08 до 25 грудня 2023 року буде проведено обговорення посібників для 1 класу ЗЗСО. Задля покращення змістового наповнення посібників пропонується надати пропозиції та зауваження в Електронній бібліотеці ІМЗО на відповідних сторінках, де розміщені їхні електронні версії.

Безпосередній вибір посібників за електронними версіями їхніх оригінал-макетів у комплекті з проєктами обкладинок з кожної назви посібника здійснюють учителі закладів освіти, які викладають предмет вивчення/інтегрований курс, з якого оголошено Конкурс.

Учителі закладів освіти здійснюють вибір посібників формуючи рейтинг з однієї назви посібника.

Остаточне рішення щодо вибору посібників має бути схвалено на засіданні педагогічної ради ЗЗСО, про що складається відповідний протокол, де зазначається інформація про вчителів, які безпосередній здійснили цей вибір.

З метою відкритості та прозорості процедури вибору ЗЗСО на власних вебсайтах оприлюднюють вищезазначені протоколи педагогічної ради наступного робочого дня після оголошення висновків Конкурсної комісії, а саме ***08 січня 2024 року.***

Кількість примірників кожного та посібників має відповідати реальному вибору закладів освіти. Будь-яка зміна вибору закладу освіти не допускається.

Кожен учитель закладу освіти має право повідомити на телефонну «гарячу лінію» [(044) 248-17-50] чи письмово на поштову (вул. Митрополита Василя Липківського, 36, м. Київ, 03035) або електронну адресу ІМЗО (imzo.dpo@gmail.com) про вплив або бажання третіх осіб вплинути на його волевиявлення щодо вибору посібників чи про факт зміни волевиявлення вчителів закладів освіти, в якому він працює.

Відповідно до цих інструктивно-методичних матеріалів ЗЗСО всіх форм власності ***з 18 до 25 грудня 2023 року*** необхідно заповнити спеціальну форму вибору посібників (додаток 3) для 1 класу.

Заповнення спеціальних форм відбуватиметься з використанням модуля прозорого вибору підручників на базі інформаційно-телекомунікаційної системи «Державна інформаційна система освіти» (далі – ІТС «ДІСО»), або будь-якого іншого програмного забезпечення, яке має Атестаційне свідоцтво та відповідає вимогам нормативних документів і може використовуватись для взаємодії з ІТС «ДІСО» (далі – СПЗ ВП).

Інформацію про СПЗ ВП для вибору електронних версій оригінал-макетів посібників можна отримати за покликанням http://diso.gov.ua/support, або скористатися вже встановленим програмним забезпеченням із переліку на http://diso.gov.ua.

У СПЗ ВП вибір та формування результатів вибору відбувається у вигляді спеціальних електронних форм, які потрібно заповнити. Після заповнення форми результат в електронній формі надсилається до ІТС «ДІСО».

Порядок дій ЗЗСО під час створення переліку вибраних посібників:

1. Відповідальній особі в ЗЗСО за оформлення результатів вибору посібників, яка вперше встановлює СПЗ ВП, необхідно отримати у відповідального в органі управління у сфері освіти, якому він підпорядкований, ключ для активації та скористатися ним.

2. У вікні «Первинні налаштування. Реквізити» меню СПЗ ВП відповідальний у ЗЗСО перевіряє та при необхідності редагує назву ЗЗСО, код ЄДРПОУ, № закладу освіти в ІТС «ДІСО», поштову адресу, мову навчання, ПІБ керівника, номер телефону та електронну адресу свого закладу освіти.

3. Відповідальний у ЗЗСО переходить до розділу підручників у СПЗ ВП, де обирає клас у відповідному розділі меню СПЗ ВП та заповнює спеціальну електронну форму з кількістю посібників, вибраних цим закладом освіти.

4. Під час заповнення форми необхідно двічі натиснути на потрібний посібник у списку. Після чого з’являтиметься вікно редагування, у якому необхідно обов’язково обрати мову навчання посібника (для посібників, що передбачається перекладати, відкриватиметься відповідне поле з переліком мов, на які здійснюватиметься переклад), а також указати кількість примірників і розподілити 5 альтернативних посібників (на вибір закладу освіти) з цього предмета вивчення/інтегрованого курсу у порядку пріоритету для даного закладу освіти.

Альтернативні посібники, з урахуванням пріоритету, надійдуть до закладу освіти у тому випадку, якщо основний чи інший альтернативний посібник не увійде до переліку посібників, що можуть друкуватися за кошти державного бюджету.

У випадку, якщо заклад освіти має потребу в посібникові кількома мовами, у цьому ж вікні необхідно натиснути на кнопку створення нової закладки. У новій закладці вікна редагуючи назви посібників можна буде обрати іншу мову перекладу посібників, кількість примірників для цієї мови, а також альтернативи. Після внесення всіх змін слід натиснути «Зберегти».

5. Після заповнення форми необхідно скористатися опцією для перегляду (натиснути кнопку «Перегляд» та перевірити правильність внесених даних) та відправки (натиснути кнопку «Відправити»). На створений документ необхідно накласти електронний цифровий підпис АЦСК ПАО КБ «ПриватБанк» або АЦСК ІДД ДФС (далі – ЕЦП), а створену форму з результатами вибору посібників відправити на сторінку органу управління у сфері освіти територіальної громади (далі – ОУО).

Заклади освіти, які не підпорядковуються ОУО, передають результати вибору в електронній формі (у форматі pdf) за місцезнаходженням цього закладу освіти до відповідного департаменту (управління) освіти і науки обласних, Київської міської військових адміністрацій (далі – Департамент облдержадміністрації).

Після відправки з’являється можливість роздрукувати форми.

У разі відсутності ЕЦП відповідальний у ЗЗСО у спеціальному вікні зазначає, що бере на себе відповідальність за внесені дані, та вписує свої прізвище, ім’я, по батькові.

Під час заповнення форми вибору посібників у СПЗ ВП закладам освіти необхідно врахувати, що ЗЗСО заповнюють спеціальні форми вибору лише для тих посібників, які використовуватимуться у даному закладі освіти у 2024/2025 навчальному році.

1. ЗЗСО заповнюють спеціальну форму вибору посібників для 1 класу. Цю форму вибору посібників заповнюють лише ті ЗЗСО, які здійснюють освітню діяльність на рівні початкової освіти.

Опорні ЗЗСО оформлюють вибір електронних версій оригінал-макетів посібників, у тому числі й для своїх філій.

2. Кількість примірників кожного з посібників має відповідати реальному вибору ЗЗСО та визначається як прогнозована кількість учнів у 1 класах даного закладу освіти на 2024/2025 навчальний рік.

3. Якщо в закладі освіти кількість 1 класів на паралелі передбачається більше одного, то можна вибирати різні посібники для кожного класу.

Проте, ураховуючи досвід попередніх років, було б бажано, щоб педагогічна рада ухвалила вибір для закладу освіти щодо однієї назви посібника з кожного предмета вивчення/інтегрованого курсу.

4. Для класів ЗЗСО, у яких здійснюється освітня діяльність мовою національної меншини, вибирають посібники з математики з представлених для вибору українською мовою.

6. Для класів ЗЗСО, у яких здійснюється освітня діяльність мовою національної меншини, за побажаннями учнів та їхніх батьків або осіб, які їх замінюють, можуть вибиратись посібники з переліку для класів ЗЗСО з навчанням українською мовою.

7. Спеціальні ЗЗСО для дітей з особливими освітніми потребами (окрім дітей із інтелектуальними порушеннями), що використовують посібники для ЗЗСО, вибирають посібники лише з предметів, які є в Типовій освітній програмі спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами (відповідно до нозологій).

Привертаємо увагу, що **керівники закладів освіти несуть персональну відповідальність за достовірність результатів вибору та своєчасність їх оформлення.**

У разі виникнення запитань ЗЗСО можуть звернутися до «Call-центру» щодо допомоги педагогічним працівникам під час конкурсного відбору посібників за телефоном (044)248-17-50.

Якщо заклад освіти допустить помилку під час оформлення результатів вибору, лист про скасування форми надсилати не потрібно. У програмі необхідно ввести відповідні корективи та повторно відправити форму. **Слід зазначити, що після створення ОУО узагальненої форми внесення змін закладами освіти є неможливим.**

26 грудня 2023 року ОУО:

узагальнюють результати вибору, здійснені підпорядкованими їм закладами освіти та оформлені ними в ІТС «ДІСО»;

надсилають узагальнені результати вибору до відповідного Департаменту облдержадміністрації у порядку, встановленому законодавством.

Узагальнені результати вибору ОУО оприлюднюються на вебсайті цього ОУО наступного дня після оголошення висновків Конкурсної комісії, а саме ***08 січня 2024 року.***

Порядок дій користувачів ОУО в системі ІТС «ДІСО» під час узагальнення ними результатів вибору посібників, здійснених підпорядкованими ЗЗСО:

1. Відповідальна особа в ОУО за оформлення результатів вибору ОУО (далі – Відповідальний) авторизується у системі за своїм логіном і паролем (у разі відсутності логіну та паролю слід звернутися до відповідальної особи за вибір посібників у Департаменті облдержадміністрації).

2. Відповідальний на сторінці ОУО в розділі «ЗЗСО» обов'язково перевіряє наявність всіх підпорядкованих закладів освіти у системі (у разі відсутності одного чи декількох закладів слід звернутися до відповідальної особи за вибір посібників у Департаменті облдержадміністрації).

3. Відповідальний у закладці вибору посібників системи ІТС «ДІСО» виставляє відмітки для кожного закладу освіти, який має створити форми з результатів вибору.

4. Відповідальний перевіряє наявність відправлених ЗЗСО форм з результатами вибору.

5. У разі, коли всі ЗЗСО надіслали необхідні форми з результатами вибору, відповідальний створює узагальнену форму.

6. Відповідальний накладає на створену узагальнену форму ЕЦП та відправляє її до відповідного Департаменту облдержадміністрації.

7. Узагальнені результати вибору ОУО в паперовій або електронній формі засвідчуються підписом керівника (заступника керівника) відповідно до вимог законодавства.

Департаменти облдержадміністрації з 27 до 28 грудня 2023 року:

узагальнюють результати вибору ОУО, та оформлені ними в ІТС «ДІСО»;

надсилають узагальнені результати вибору до ІМЗО в порядку, встановленому законодавством (у паперовій формі на адресу 03035, м. Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 36, к. 301, в електронній формі на електронну адресу 2018.imzo@gmail.com).

Узагальнені результати вибору Департаменту облдержадміністрації оприлюднюються на вебсайті цього департаменту наступного дня після оголошення висновків Конкурсної комісії, а саме ***08 січня 2024 року.***

Порядок дій користувачів Департаментів облдержадміністрації у системі ІТС «ДІСО» під час узагальнення ними результатів вибору посібників, надісланих ОУО, які їм підпорядковані:

1. Відповідальна особа в Департаменті облдержадміністрації за оформлення результатів вибору (далі – Відповідальний) авторизується у системі за своїм логіном і паролем (у разі відсутності логіну та паролю, звернутися до відповідального за вибір посібників в області).

2. Відповідальний перевіряє наявність відправлених підпорядкованими ОУО форм з узагальненими результатами вибору.

3. У разі, коли всі підпорядковані ОУО надіслали необхідні форми з узагальненими результатами вибору, Відповідальний створює узагальнену форму.

4. Відповідальний накладає на створену узагальнену форму ЕЦП та відправляє її до ІМЗО.

5. Узагальнені результати вибору Департаменту в паперовій або електронній формі засвідчуються підписом керівника (заступника керівника) цього Департаменту відповідно до вимог законодавства.

Узагальнені результати вибору, які надійшли від Департаментів облдержадміністрації, розглядатимуться Конкурсною комісією. За результатами цього розгляду будуть сформовані пропозиції щодо переліку посібників для 1 класу ЗЗСО, які можуть видаватися за кошти державного бюджету у 2024 році.

Слід зауважити, що до переліку посібників для 1 класу ЗЗСО, які можуть друкуватися за кошти державного бюджету у 2024 році, можуть не увійти окремі посібники, обрані певним закладом освіти. У такому випадку до закладу освіти надійдуть друковані примірники тих посібників для 1 класу, які обрані цим закладом освіти за наступним пріоритетом, наприклад другим (можливо третім …).

Визначення остаточного переліку посібників, що видаватимуться за кошти державного бюджету у 2023 році, відбудеться ***з 17 до 19 січня 2024 року*** в системі ІТС «ДІСО» автоматично на підставі сформованих рейтингів ЗЗСО і вважатиметься потребою певного ЗЗСО в посібниках для 1 класу на 2024/2025 навчальний рік. Після чого будь-які зміни щодо назв посібників та їхньої кількості неможливі.

Задля цього ***ОУО 17 січня 2024 року:***

узагальнюють оновлені результати вибору, здійснені підпорядкованими їм закладами освіти;

надсилають оновлені узагальнені результати вибору до відповідного Департаменту облдержадміністрації у порядку, встановленому законодавством.

Департаменти облдержадміністрації з 18 до 19 січня 2024 року:

узагальнюють оновлені результати вибору ОУО, та оформлені ними в ІТС «ДІСО»;

надсилають оновлені узагальнені результати вибору до ІМЗО в порядку, встановленому законодавством (у паперовій формі на адресу 03035, м. Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 36, к. 301, в електронній формі на електронні адреси 2018.imzo@gmail.com та navchalna_kniga@ukr.net).

Додаток 2
до листа Міністерства освіти і науки України
від _____.2023 № _____

Графік
онлайн-презентацій авторських концепцій посібників, поданих на конкурсний відбір посібників для здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників у 2023-2024 роках (1 клас)

Дата, час	Назва
11.12.2023 14:00	«Українська мова. Буквар» навчальний посібник для 1 класу закладів загальної середньої освіти (до 6-и частин)
13.12.2023 14:00	«Українська мова» навчальний посібник для 1 класу з навчанням румунською мовою закладів загальної середньої освіти (до 6-и частин, з аудіосупроводом)
14.12.2023 14:00	«Українська мова» навчальний посібник для 1 класу з навчанням угорською мовою закладів загальної середньої освіти (до 6-и частин, з аудіосупроводом)
15.12.2023 14:00	«Математика» навчальний посібник для 1 класу закладів загальної середньої освіти (до 3-х частин)

_____

Додаток 3
до листа Міністерства освіти і науки України
від _____.2023 № _____

Результати вибору
електронних версій оригінал-макетів посібників
для 1 класу закладів загальної середньої освіти, поданих на конкурсний відбір посібників для здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників у 2023-2024 роках (1 клас)

Повна назва закладу освіти _____
_____
_____

Область _____
Район (місто) _____
Код ЄДРПОУ закладу освіти _____
№ закладу освіти в ІТС «ДІСО»№ _____

1. «Українська мова. Буквар» навчальний посібник для 1 класу закладів загальної середньої освіти (до 6-и частин)

№	Автор(и)	Мова підручника	Кількість для		Альтернатива
			учнів	вчителів	
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					

2. «Українська мова» навчальний посібник для 1 класу з навчанням румунською мовою закладів загальної середньої освіти (до 6-и частин, з аудіосупроводом)

№	Автор(и)	Мова підручника	Кількість для		Альтернатива
			учнів	вчителів	
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					

3. «Математика» навчальний посібник для 1 класу закладів загальної середньої освіти (до 3-х частин)

№	Автор(и)	Мова підручника	Кількість для		Альтернатива
			учнів	вчителів	
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					

Протокол педагогічної ради № _____ від _____

Директор _____ ПІБ
(підпис)

Додаток 4
до листа Міністерства освіти і науки України
від _____.2023 № _____

Інформація
про відповідальну особу в департаменті (управлінні) освіти і науки обласної, Київської міської військових адміністрацій за забезпечення виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 02 жовтня 2023 року № 1183

Назва органу управління у сфері освіти _____
Код ЄДРПОУ органу управління у сфері освіти_____
№ органу управління у сфері освіти в ІТС «ДІСО» _____

№	ПІБ відповідального	Посада	Контактний телефон	e-mail
1.				

Керівник органу управління у сфері освіти _____ ПІБ
(підпис)

МП

_____